EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

26. oktoober 2006 *

Kohtuasjas C-371/04,

mille esemeks on EÜ artikli 226 alusel 30. augustil 2004 esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: G. Rozet ja A. Aresu, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Itaalia Vabariik, esindaja: I. M. Braguglia, keda abistas *avvocato dello Stato* G. Albenzio, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees C. W. A. Timmermans, kohtunikud R. Schintgen, P. Kūris, J. Klučka (ettekandja) ja G. Arestis,

kohtujurist: E. Sharpston,
kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 9. märtsi 2006. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 1. juuni 2006. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Euroopa Ühenduste Komisjon palub oma hagiavalduses Euroopa Kohtul tuvastada, et kuna Itaalia Vabariik ei ole võtnud arvesse Itaalia avalikus teenistuses oleva ühenduse töötaja teises liikmesriigis omandatud töökogemust ja tööstaaži, siis on Itaalia Vabariik rikkunud EÜ artiklitest 10 ja 39 ning nõukogu 15. oktoobri 1968. aasta määruse (EMÜ) nr 1612/68 töötajate liikumisvabaduse kohta ühenduse piires (EÜT L 257, lk 2; ELT eriväljaanne 05/01, lk 15; edaspidi „määrus") artikli 7 lõikest 1 tulenevaid kohustusi.

Õiguslik raamistik

2 Määruse artikli 7 lõige 1 sätestab:

„Töötajat, kes on liikmesriigi kodanik, ei tohi teise liikmesriigi territooriumil tema kodakondsuse tõttu kohelda ükskõik milliste tööhõive- ja töötingimuste suhtes teisiti kui selle riigi kodanikest töötajaid, eelkõige seoses töötasu, vallandamise ja töötuks jäämise puhul tööle ennistamise või uue töökoha leidmisega."

Kohtueelne menetlus

3 Pärast kaebuse saamist palus komisjon 18. detsembri 2001. aasta kirjaga Itaalia Vabariigilt teavet ühe ühenduse kodaniku olukorra kohta, kes oli õpetanud Prantsuse riigikoolis comitato d'assistenza scolastica italiana'ga (Itaalia koolitusabinõukogu, edaspidi „Coascit") sõlmitud töölepingu alusel ja kelle Prantsusmaal omandatud töökogemust või tööstaaži ei võetud Itaalias hiljem arvesse. Sellele taotlusele ei vastatud.

4 Komisjon palus 25. märtsi ja 12. augusti 2002. aasta kirjadega Itaalia Vabariigilt uuesti teavet eelmainitud kodaniku olukorra kohta ning teiste kaebuse esitanud isikute olukorra kohta, kellel on samasugune probleem seoses teises liikmesriigis omandatud töökogemuse arvesse võtmata jätmisega. Komisjon palus üldisemalt teavet Itaalia õigusnormide ja halduspraktika kohta selles valdkonnas.

5 Kuna komisjon ei saanud oma taotlustele vastust ja olles 19. detsembri 2002. aasta märgukirjaga andnud Itaalia Vabariigile võimaluse esitada oma seisukoht, esitas komisjon 15. mail 2003 põhjendatud arvamuse, kutsudes seda liikmesriiki üles võtma arvamuse järgimiseks vajalikke meetmeid kahe kuu jooksul arvamuse kättesaamisest.

6 Kuna nimetatud arvamusele antud vastus komisjoni ei rahuldanud, esitas ta käesoleva hagi.

Hagi

7 Komisjon esitab oma hagi toetuseks kaks väidet, millest esimene puudutab EÜ artikli 10 rikkumist ja teine EÜ artikli 39 ja määruse artikli 7 lõike 1 rikkumist.

Väide EÜ artikli 10 rikkumise kohta

8 Kõigepealt tuleb rõhutada, et Euroopa Kohus võib omal algatusel uurida, kas EÜ artiklis 226 sätestatud tingimused liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi esitamiseks on täidetud (vt eelkõige 31. märtsi 1992. aasta otsus kohtuasjas C-362/90: komisjon *vs.* Itaalia, EKL 1992, lk I-2353, punkt 8; 27. oktoobri 2005. aasta otsus kohtuasjas C-525/03: komisjon *vs.* Itaalia, EKL 2005, lk I-9405, punkt 8, ja 4. mai 2006. aasta otsus kohtuasjas C-98/04: komisjon *vs.* Ühendkuningriik, EKL 2006, lk I-4003, punkt 16).

9 Siinkohal tuleb meenutada, et kohtueelse menetluse eesmärk on anda asjaomasele liikmesriigile võimalus täita ühenduse õigusest tulenevaid kohustusi või kasutada oma kaitseõigust komisjoni esitatud etteheidete vastu (2. veebruari 1988. aasta otsus kohtuasjas 293/85: komisjon *vs.* Belgia, EKL 1988, lk 305, punkt 13, ja 11. juuli 1995. aasta määrus kohtuasjas C-266/94: komisjon *vs.* Hispaania, EKL 1995, lk I-1975, punkt 16). Seega on kõnealuse menetluse nõuetekohane läbiviimine asjaomaste liikmesriikide õiguste kaitse oluline garantii, mida nõuab EÜ asutamisleping. Ainult siis, kui seda garantiid on järgitud, saab Euroopa Kohus otsustada võistlevas menetluses, kas riik on tegelikult kohustusi rikkunud, nagu väidab komisjon (eespool viidatud määrus komisjon *vs.* Hispaania, punktid 17 ja 18). Märgukirja eesmärk kohtueelses menetluses on eelkõige vaidluse eseme piiritlemine ja oma seisukohta esitama kutsutud liikmesriigile kaitse ettevalmistamiseks vajaliku teabe andmine (5. juuni 2003. aasta otsus kohtuasjas C-145/01: komisjon *vs.* Itaalia, EKL 2003, lk I-5581, punkt 17).

10 Käesolevas asjas ei maini 19. detsembri 2002. aasta märgukiri väidet EÜ artikli 10 rikkumise kohta.

11 Sellest järeldub, et käesolev hagi ei ole vastuvõetav osas, milles palutakse tuvastada, et Itaalia Vabariik on rikkunud nimetatud artiklist tulenevaid kohustusi.

Väide EÜ artikli 39 ja määruse artikli 7 lõike 1 rikkumise kohta

12 Viidates 15. jaanuari 1998. aasta otsusele kohtuasjas C-15/96: Schöning-Kougebetopoulou (EKL 1998, lk I-47), 12. märtsi 1998. aasta otsusele kohtuasjas C-187/96: komisjon *vs.* Kreeka (EKL 1998, lk I-1095), 30. novembri 2000. aasta otsusele kohtuasjas C-195/98: Österreichischer Gewerkschaftsbund (EKL 2000, lk I-10497) ja

12. mai 2005. aasta otsusele kohtuasjas C-278/03: komisjon *vs.* Itaalia (EKL 2005, lk I-3747), väidab komisjon, et ühenduse töötajate võrdse kohtlemise põhimõttega, mis tuleneb EÜ artiklist 39 ja määruse artikli 7 lõikest 1, on vastuolus see, kui liikmesriigi ametiasutused ei võta teenistustingimuste — nagu palk, palgaaste ja karjääriareng — määramisel arvesse ühenduse töötaja poolt täidetud töötamisperioode võrreldaval tegevusalal teises liikmesriigis, samas kui võetakse arvesse esimesena nimetatud liikmesriigis omandatud kogemus.

13 Selle kohtupraktika taustal on Itaalia Vabariik käesolevas asjas rikkunud kõnealuseid sätteid, kuna ta ei ole võtnud arvesse Itaalia avalikus teenistuses – eelkõige avaliku sektori haridus- ja tervishoiuvaldkonnas — töötavate isikute poolt teises liikmesriigis omandatud töökogemust ja tööstaaži.

14 Itaalia valitsus väidab seevastu, et liikmesriigi ametiasutuste kohustus tunnustada teatud eesmärkidel teises liikmesriigis varem täidetud töötamisperioode sõltub kahe tingimuse koosesinemisest: esiteks peavad neis kahes liikmesriigis tehtava töö valdkonnad olema võrreldavad ja teiseks peab teises liikmesriigis tehtav töö olema seotud avaliku teenistusega.

15 Kui aga isik, kes on töötanud teatavas avalikus sektoris, on võetud eraõigusliku töölepingu alusel ilma konkurssi läbimata tööle, ei ole teine tingimus täidetud. Itaalia valitsuse hinnangul on ühenduse töötaja, kes asub hiljem tööle Itaalia avalikus teenistuses, teises liikmesriigis omandatud töökogemuse ja tööstaaži tunnustamise tingimuseks konkursi korras teenistusse võtmine, nagu see on Itaalias.

16 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et kui liikmesriigi ametiasutus näeb EÜ artikli 39 lõike 4 kohaldamisalasse mittekuuluvatele ametikohtadele personali töölevõtmisel ette kandidaatide avalikus teenistuses varasema töötamise arvessevõtmise, ei või see asutus vastavalt EÜ artiklile 39 ühenduse kodanike suhtes teha vahet sellel alusel, kas töötati selle asutuse asukohajärgses liikmesriigis või mõnes teises liikmesriigis (vt eelkõige 23. veebruari 1994. aasta otsus kohtuasjas C-419/92: Scholz, EKL 1994, lk I-505, punkt 12; eespool viidatud 12. mai 2005. aasta otsus komisjon *vs.* Itaalia, punkt 14, ja 23. veebruari 2006. aasta otsus kohtuasjas C-205/04: komisjon *vs.* Hispaania, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, EKL 2006, lk I-31*, punkt 14).

17 Määruse artikli 7 osas tuleb märkida, et see artikkel üksnes väljendab EÜ artikli 39 lõikes 2 sätestatud mittediskrimineerimise põhimõtet tööhõive- ja töötingimuste spetsiifilises valdkonnas ning seetõttu tuleb seda tõlgendada samamoodi nagu EÜ artiklit 39 (eespool viidatud otsus komisjon *vs.* Hispaania, punkt 15).

18 Kogu eelnimetatud kohtupraktikast tuleneb, et keeldumine tunnustada töökogemust ja tööstaaži, mille ühenduse kodanik, kes asub hiljem tööle Itaalia avalikus teenistuses, on omandanud võrreldava töö tegemisega teise liikmesriigi avalikus teenistuses, põhjusega, et see kodanik ei ole läbinud konkurssi enne avalikus sektoris töötamist teises liikmesriigis, ei saa nõustuda, kuna kõik liikmesriigid ei võta avalikku sektorisse tööle üksnes nimetatud viisil, nagu on märkinud kohtujurist oma ettepaneku punktis 28. Diskrimineerimist saab ära hoida vaid juhul, kui võetakse arvesse perioodid, mil kohalike nõuete kohaselt tööle võetud isik on teinud võrreldavat tööd teise liikmesriigi avalikus sektoris.

19 Olukorda ei muuda ka tõsiasi, et ühenduse kodanikul, nagu näiteks komisjonile käesolevas asjas esimese kaebuse esitanud isikul, oli Coascitiga lepinguline suhe, kuivõrd ei ole vaidlustatud, et see kodanik töötas selle lepingu alusel õpetajana

Prantsuse avaliku teenistuse alla kuuluvas riiklikus haridussüsteemis. Itaalia Vabariik ei ole vastu vaielnud sellele, et kõnealune isik tegi seda tööd Prantsuse siseriiklike õigusnormide kohaselt.

20 Seega ei saa nõustuda Itaalia valitsuse ühegi argumendiga, mis on esitatud õigustamaks nimetatud kodaniku poolt teises liikmesriigis omandatud töökogemuse ja tööstaaži tunnustamata jätmist.

21 Neil asjaoludel tuleb väide EÜ artikli 39 ja määruse artikli 7 lõike 1 rikkumise kohta lugeda põhjendatuks, arvestades seda, et EÜ artikli 39 lõike 4 kohaldamisalasse mittekuuluvate ametikohtade osas ei olnud Itaalia Vabariik põhjendatud arvamuses määratud tähtaja lõpuks võtnud vastu vajalikke meetmeid, et tunnustada töökogemust ja tööstaaži, mille ühenduse kodanik, kes asub hiljem tööle Itaalia avalikus teenistuses, on omandanud teises liikmesriigis.

22 Kõiki eelnevaid kaalutlusi arvestades tuleb tõdeda, et kuna Itaalia Vabariik ei ole võtnud arvesse töökogemust ja tööstaaži, mille Itaalia avalikus teenistuses olev ühenduse töötaja on võrreldava töö tegemisega teise liikmesriigi avalikus teenistuses omandanud, on Itaalia Vabariik rikkunud EÜ artiklist 39 ja määruse artikli 7 lõikest 1 tulenevaid kohustusi.

Kohtukulud

23 Kodukorra artikli 69 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud kandma kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Komisjon on kohtukulude hüvitamist Itaalia Vabariigilt nõudnud ja kuna viimati nimetatu on kohtuvaidluse peamises osas kaotanud, peab ta kandma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

1. **Kuna Itaalia Vabariik ei ole võtnud arvesse töökogemust ja tööstaaži, mille Itaalia avalikus teenistuses olev ühenduse töötaja on võrreldava töö tegemisega teise liikmesriigi avalikus teenistuses omandanud, on Itaalia Vabariik rikkunud EÜ artiklist 39 ja nõukogu 15. oktoobri 1968. aasta määruse (EMÜ) nr 1612/68 töötajate liikumisvabaduse kohta ühenduse piires artikli 7 lõikest 1 tulenevaid kohustusi.**

2. **Jätta ülejäänud osas hagi rahuldamata.**

3. **Kohtukulud kannab Itaalia Vabariik.**

Allkirjad